

# Vallás és gyilkolás

A vallásközi párbeszéd ma fellendülőben van, sok kutatási pénzt lehet kapni rá, új intézményeket alapítanak. A vallásközi párbeszéd többnyire kellemes dolog, mindaddig, amíg nem hagyja el az egyetemek és akadémiák ápolat közegét – a társadalmi valóságban azonban hamar leperreg róla a lakk. Rettenetes módon igazolja ezt az indiai keresztényüldözés.

Az indiai kereszténységben – gyakorlatilag minden felekezetben – szellemi forradalom ment végbe az elmúlt évtizedben. Hála a kasztnélküli, ún. *dalit*-keresztények egyházon belüli, kitartó teológiai küzdelmének, valamint a helyi felszabadítási teológusoknak, például a jezsuita Antony Rajnak, az indiai egyház felfedezte az Oszövetség teremtés-elbeszéléseit. Azt, hogy *minden* ember egyenlő, a férfiak is, és a nők is, és hogy *minden* személy Isten képmása, ezeknek az egyházaknak újra fel kellett fedezniük – de aztán magukévá tették ezt a hitvallást. Emögött az egyházak megtérési folyamata áll: le akarják győzni saját kasztszerű struktúráikat. Ez a

megtérés egyúttal közvetlen összeütközésbe viszi a keresztényeket a nacionalista hindu mozgalmak aktivistáival – ezek ugyanis agresszíven védelmezik a hinduizmus régi kasztszisztemét, amelyet az indiai alkotmány betiltott ugyan, de amely továbbra is meghatározza a társadalmat, mert ideálisan illik a nagybirtokokra épülő félfudális gazdasághoz. Ennek a gazdasági rendszernek sok munkaerőre van szüksége, olyanokra, akiket gyakorlatilag nem fizetnek meg, vagyis éppen a dalitokra és az *adivaszikra*, a szubkontinens eredeti népességéhez tartozókra.

A kasztszisztem a lehető legszorosabban kötődik a valláshoz – ugyanakkor kereken a népesség felét megfosztja az emberhez méltó élet bármiféle kilátásától, például a kelet-indiai Orissza államban, ahol leginkább dúl a keresztények elleni erőszak. Mit lehet tenni? Hogyan fest itt a vallásközi párbeszéd? Kompromisszumra nincs lehetőség, hiszen a keresztények kilenczede India nagy részén kasztnélküli.

## Menekülés a dzsungelbe

### Az indiai keresztényüldözés háttere

Interjú Anne Dirksmeierrel,

a Misereor katolikus segélyszervezet India-szakértőjével

*A kelet-indiai Orissza államban keresztényüldözés folyik. Miért?*

Az váltotta ki, hogy az önmagát maoistának nevező helyi gerillák egyik kommandója meggyilkolta a hindu fundamentalisták 85 éves vezetőjét, *Szvámi Laxanánanda Száraszvátit*. A kommandó vezetője elismerte a bűncselekményt. Jóllehet Orissza érseke, a szalézianus szerzetes *Raphael Cheenath* a halálhír vétele után rögtön elítélte a gonosztettet, és a médiumokban kifejezte a keresztények részvétét, megkezdődött a pogrom. A hindu-fasiszta *Vishwa Hindu Parishad* mozgalom ugyanis a keresztényeket tette felelőssé a gyilkosságért.

*Konkrétan mi történt?*

A hindu fundamentalisták bűnbakot kerestek lelki vezetőjük meggyilkolásához. Száraszvátit, amíg csak élt, lázított az egyházak ellen, például azzal a vádaskodással, hogy külföldi pénzekkel indulnak lélekhalászatra, és misszionálják a hindukat. 2008. augusztus 24-től a csőcselék hajszát indított a keresztények ellen, és sokakat megöltek; vagy például összeverték egy keresztény kórház védetelen betegeit. Az egyház több mint száz halotról beszél. Templomokat, szociális központokat, valamint több mint 4000 keresztény házat és üzletet égettek porrá. Ellentétben a 2007 karácsonyán történt orisszai keresztényüldözéssel, ez az újabb pogrom nem csupán a kasztnélküli dalit-keresztények, azaz a szegények és jogfosztottak ellen irányult, hanem a brahmanok felső kasztjához tartozó keresztények ellen is. És – ugyancsak ellentétben a 2007-es üldözéssel – most nem kímélték az egyházi tisztségviselőket sem. 25-50 ezer keresztény menekült a dzsungelbe a terror elől. Azóta ott rejtőzködnek. Nincs ellátásuk, mert az orisszai biztonsági erők nem engedik át a segélyszállományokat. Még a delhi központi kormányzat által küldött vizsgálóbizottság sem végezhetett el munkáját a helyi erők masszív ellenállása miatt.

*Mi jellemzi Orisszát?*

Orisszában kereken 35 millió ember él. A szűken 95%-nyi hindu mellett a kereken 2,5%-nyi, mintegy 450 000 keresztény kicsi kisebbséget alkot. Orissza az Indiai Unió egyik legszegényebb állama. Noha a tartományi fővárosnak, Bhubanesvárnak komoly ipara is van, vidéken, úgy

tűnik, megállt az idő: ott részben nagybirtokokon zajló, hagyományos eszközökkel végzett mezőgazdaság van, tehát sok, szélsőségesen rosszul fizetett kasztnélküli munkással dolgoztatnak. A hinduizmus kasztsziszteme természetesen kompatibilis a félfudális mezőgazdaság ezen évszázadok óta gyakorolt módjával.

*Mi a tettesek gyűlöletének háttere?*

A kereszténység olyan vallás, amely arra épít, hogy minden ember Isten képmása, s ezért minden ember egyenlő, és Isten szeretett gyermeke, származásától függetlenül. Ez az alaphitvallás homlokegyenest ellenkezik a hinduista kasztszisztemmel, amely születésüktől fogva a társadalom legszélén élt, gyakorlatilag a társadalmon kívüli, kasztnélküli létre utalja az *adivaszikat*, az úgynevezett őslakosokat, és a *dalitokat*. Ezért zavarja a kereszténység a kasztszisztem hindu fundamentalista képviselőit. – Egyébként az észak-nyugati Gudzsarat szövetségi állam muszlimjai hasonlóan jártak a néhány évvel ezelőtti pogromokban, mint a keresztények. Mivel a muszlim kisebbség – Gudzsarat 60 milliós lakosságának szűk 10%-a – szintén minden ember Allah előtti egyenlőségét képviseli, ezért áldozatává vált a hindu-fasiszta erőszaknak.

*Hogyan dolgoznak a keresztény segélyszervezetek Orisszában?*

Támogatjuk az igazságosságért folyó munkát, amelynek egyik képviselője a jezsuita *Walter Fernandes*. Ő vezeti a *North Eastern Social Research Centre*-t (Észak-keleti Társadalomkutatói Központ), ahol elemzik a különböző régiók igazságtalanságainak szerkezetét, és terveket készítenek a szegények és kirekesztettek társadalmi és politikai helyzetének javítására. Továbbá ún. bátorítási programokat támogatunk: Hogyan gyakorolhatnám, gyakorolhatnánk jobban a jogainkat? Orisszában sok *dalit* és *adivasi* nő sosem tanulhatott meg írni. Azután olyan, a szegénységből következő betegségek dühöngnek, amelyeket másutt már régen legyőztek. Ezeket a területeken is igyekszünk segíteni. Vagyis nagyon sokféle munkát végzünk a bázison.

**Thomas Seiterich**